

Európska rada

V Bruseli 15. decembra 2016
(OR. en)

EUCO 34/16

CO EUR 10
CONCL 5

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Delegácie
Predmet: Zasadnutie Európskej rady (15. decembra 2016)
– závery

Delegáciám v prílohe zasielame závery, ktoré na uvedenom zasadnutí prijala Európska rada.

I. MIGRÁCIA

Vonkajší rozmer

1. Európska rada pripomína svoje októbrové závery o trase cez východné Stredozemie. Potvrďuje svoj záväzok týkajúci sa vyhlásenia EÚ a Turecka a zdôrazňuje dôležitosť úplného a nediskriminačného vykonávania všetkých jeho aspektov. Takisto obnovuje svoj sľub, že bude naďalej podporovať krajiny, ktoré sa nachádzajú na západobalkánskej trase. Schvaľuje vyhlásenie týkajúce sa spoločného akčného plánu EÚ a Turecka, ktoré vypracovalo Grécko a Komisia, a víta skutočnosť, že Grécko už podniklo prvé kroky na jeho vykonávanie. Európska rada vyzýva všetky členské štáty, aby zabezpečili urýchlené vykonávanie tohto spoločného akčného plánu.
2. Dôležitým nástrojom na riešenie nelegálnej migrácie a jej základných príčin, najmä pokiaľ ide o trasu cez centrálnu Stredozemie, je nový rámec partnerstva pre spoluprácu. Európska rada víta pokrok dosiahnutý pri vykonávaní paktov s piatimi africkými krajinami pôvodu alebo tranzitu, ako aj rastúcu zodpovednosť v partnerských krajinách. Vzhľadom na tieto skúsenosti a v závislosti od dostupných zdrojov je možné očakávať ďalšie pakty alebo iné formy spolupráce. Ciele rámca partnerstva, ktoré stanovila Európska rada v júni tohto roku, by sa mali začleniť do všetkých vonkajších nástrojov a politík EÚ a jej členských štátov. Európska rada vyzýva členské štáty, aby pokračovali v spolupráci v rámci partnerstva a zintenzívnili ju, pričom sa bude pozorne sledovať pokrok, pokiaľ ide o zastavenie tokov a zlepšenie miery návratu.
3. V záujme posilnenia vykonávania akčného plánu z Vallety a rámca partnerstva by po dohode, ktorú Rada dosiahla v súvislosti s Európskym fondom pre trvalo udržateľný rozvoj a s mandátom EIB na poskytovanie vonkajších úverov, malo nasledovať rýchle prijatie príslušných právnych predpisov. Európska rada v tejto súvislosti víta skutočnosť, že EIB začala realizovať svoju iniciatívu na posilnenie odolnosti v krajinách západného Balkánu a južnom susedstve.

4. Európska rada podčiarkuje potrebu zvýšiť podporu líbyjskej pobrežnej stráž, a to aj prostredníctvom operácie EUNAVFOR MED Sophia, s cieľom zvýšiť jej schopnosť predchádzať stratám na životoch na mori a zabraňovať prevádzacom v činnosti. Zároveň je potrebné prijať iniciatívy, ktorými by sa migrantom uviaznutým v Líbyi ponúkli možnosti asistovaného dobrovoľného návratu a ktorými by sa obmedzilo nebezpečenstvo, ktorému čelia na ceste.
5. Európska rada pripomína, že je dôležité, aby Európsky podporný úrad pre azyl (EASO) a európska pohraničná a pobrežná stráž mali k dispozícii primerané zdroje. Víta skutočnosť, že EASO začne s náborom špecializovaných zamestnancov s cieľom zabezpečiť stabilné a udržateľné kapacity. Tiež pripomína potrebu zachovať ostražitosť na iných trasách vrátane trás v západnom Stredozemí, aby bolo možné rýchlo reagovať na vývoj situácie.

Vnútorň rozmer

6. Spoločným cieľom ostáva účinné uplatňovanie zásad zodpovednosti a solidarity. Na základe trvalého úsilia zameraného na preskúmanie spoločného európskeho azylového systému počas posledných mesiacov sa ukázali niektoré oblasti konvergencie, zatiaľ čo iné oblasti si vyžadujú ďalšie úsilie. Vychádzajúc z tohto úsilia sa Rada vyzýva, aby pokračovala v uvedenom procese s cieľom dosiahnuť konsenzus v priebehu nadchádzajúceho predsedníctva aj v oblasti azylovej politiky EÚ.
7. Členské štáty by mali ešte viac zintenzívniť úsilie o urýchlenie premiestňovania, najmä pokiaľ ide o maloleté osoby bez sprievodu, ako aj uplatňovania existujúcich systémov presídľovania.¹

¹ Týmto nie je dotknutá pozícia Maďarska a Slovenska v rámci súdneho konania v súvislosti s rozhodnutím Rady 2015/1601, ani pozícia Poľska, ktoré podporilo žalobcov ako vedľajší účastník.

II. BEZPEČNOSŤ

Vnútoraná bezpečnosť

8. Európska rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok plniť stratégiu vnútornej bezpečnosti Európskej únie na obdobie 2015 – 2020. Dôležitým krokom je politická dohoda medzi spoluzákondarcami o smernici o boji proti terorizmu, po ktorej by malo nasledovať rýchle prijatie návrhov o strelných zbraniach a o boji proti praniu špinavých peňazí, ako aj vykonávanie nových právnych predpisov týkajúcich sa záznamov o cestujúcich (PNR). Európska rada vyzýva na účinnú spoluprácu s poskytovateľmi elektronických služieb so sídlom v EÚ aj mimo nej.
9. Európska rada víta dohodu o revidovanom Kódexe schengenských hraníc, ktorým sa zavedú systematické kontroly všetkých cestujúcich prekračujúcich vonkajšie hranice EÚ, a vyzýva na jeho urýchlené vykonávanie členskými štátmi pri zohľadnení špecifickej situácie v niektorých z týchto štátov. Spoluzákondarcovia by sa mali do júna 2017 dohodnúť na systéme vstup/výstup a do konca roka 2017 na európskom systéme pre cestovné informácie a povolenia, aby sa zabezpečila systematická kontrola cestujúcich oslobodených od vízovej povinnosti. Vyzýva tiež na pokračovanie v realizácii interoperability informačných systémov a databáz.

Vonkajšia bezpečnosť a obrana

10. Európania musia prevziať za svoju bezpečnosť väčšiu zodpovednosť. V záujme posilnenia bezpečnosti a obrany Európy v náročnom geopolitickom prostredí a s cieľom lepšie chrániť svojich občanov Európska rada potvrdzuje predchádzajúce záväzky v tejto oblasti a zdôrazňuje, že je potrebné urobiť viac, a to aj prostredníctvom vyčlenenia dostatočných dodatočných zdrojov, pričom by sa mali zohľadniť vnútroštátne okolnosti a právne záväzky. Pre členské štáty, ktoré sú zároveň členmi NATO, je to v súlade s usmerneniami NATO pre oblasť výdavkov na obranu. Európska rada takisto vyzýva na posilnenie spolupráce pri budovaní požadovaných spôsobilostí, ako aj na prijatie záväzku v prípade potreby takéto spôsobilosti poskytnúť. Európska únia a jej členské štáty musia byť schopné výrazne prispieť k spoločnému úsiliu, a zároveň musia byť schopné konať v prípade potreby samostatne a podľa možností s partnermi. Rada so záujmom očakáva komplexné preskúmanie mechanizmu Athena do konca roka 2017.

11. Európska rada schvaľuje závery Rady zo 14. novembra a 17. októbra 2016 o vykonávaní globálnej stratégie EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany, v ktorých sa stanovuje úroveň ambícií EÚ. Vyzýva na komplexné nadviazanie na tieto závery zo strany vysokej predstaviteľky a členských štátov. Konkrétne vysoká predstaviteľka v nadväznosti na závery Rady predloží v nasledujúcich mesiacoch návrhy, pokiaľ ide o rozvoj civilných spôsobilostí, o parametre koordinovaného ročného preskúmania týkajúceho sa obrany, ktorého hnacím motorom sú členské štáty, ďalej o proces rozvoja vojenských spôsobilostí s prihliadnutím na aspekty týkajúce sa výskumu, technológie a priemyslu, o stanovenie trvalej spôsobilosti operačného plánovania a vedenia na strategickej úrovni, o posilňovanie relevantnosti, použiteľnosti a nasaditeľnosti súboru nástrojov rýchlej reakcie EÚ, o prvky a možnosti inkluzívnej stálej štruktúrovanej spolupráce založenej na modulárnom prístupe a o navrhnutie možných projektov, ako aj o pokrytie všetkých požiadaviek v rámci budovania kapacít na podporu bezpečnosti a rozvoja (CBSD). Európska rada v tejto súvislosti vyzýva spoluzákonodarcov, aby urýchlili prácu na návrhu Komisie o CBSD, aby bolo možné dosiahnuť dohodu v prvej polovici roku 2017.
12. Európska rada víta návrhy Komisie o akčnom pláne v oblasti európskej obrany ako jej príspevok k rozvoju európskej bezpečnostnej a obrannej politiky, pričom zdôrazňuje význam plného zapojenia členských štátov, a vyzýva všetkých príslušných aktérov, aby napreduvali v práci. Rada sa vyzýva, aby urýchlene preskúmala príslušné návrhy Komisie. EIB sa vyzýva, aby preskúmala kroky s cieľom podporiť investície do obranného výskumu a rozvojových aktivít. Komisia sa taktiež vyzýva, aby v prvom polroku 2017 predložila návrhy na vytvorenie európskeho obranného fondu, ktorého súčasťou by bola časť týkajúca sa spoločného rozvoja spôsobilostí, na ktorých by sa členské štáty spoločne dohodli.
13. Európska rada naliehavo vyzýva na urýchlené prijatie opatrení nadväzujúcich na závery Rady zo 6. decembra 2016 o vykonávaní spoločného vyhlásenia podpísaného vo Varšave vedúcimi predstaviteľmi EÚ a NATO, aby sa predišlo duplicitě a zabezpečila sa komplementárnosť medzi EÚ a NATO, pokiaľ ide o hybridné hrozby, námorné otázky, kybernetickú bezpečnosť, strategickú komunikáciu, obranné spôsobilosti, obranný priemysel a výskum, cvičenia a budovanie kapacít v oblasti obrany a bezpečnosti.

14. Európska rada žiada, aby sa urýchlene pokročilo v práci na vonkajšej bezpečnosti a obrane, a žiada Radu, aby predložila v marci správu, podľa ktorej môže Európska rada preskúmať dosiahnutý pokrok. Ďalšie strategické usmernenia poskytnú v júni.
15. Európska rada ponechá otázky týkajúce sa bezpečnosti a obrany v programe, aby mohla pravidelne hodnotiť pokrok a na základe toho určiť vhodné strategické a politické priority.

III. HOSPODÁRSKY A SOCIÁLNY ROZVOJ, MLÁDEŽ

16. Európska rada víta dohodu dosiahnutú v Rade týkajúcu sa rozšírenia Európskeho fondu pre strategické investície (EFSD), ktorú by mali spoluzákonodarcovia prijať v prvej polovici roku 2017. Konštatuje tiež, že Rada je už pripravená zapojiť sa do rokovaní s Európskym parlamentom o modernizácii nástrojov na ochranu obchodu.
17. Opätovne zdôrazňuje význam rozličných stratégií jednotného trhu, ako aj význam energetickej únie, ktoré by sa mali dobudovať a realizovať do roku 2018. Dovtedy sa musia vyriešiť niektoré kľúčové otázky². Víta pokrok, ktorý sa doteraz dosiahol, a naliehavo vyzýva všetky inštitúcie, aby v období pred zasadnutím Európskej rady v marci 2017 stavali na tejto dynamike a zvýšili úroveň ambícií, a to najmä v kľúčových oblastiach služieb a v oblasti digitálneho jednotného trhu. Vyzýva na odstránenie zostávajúcich prekážok v rámci jednotného trhu vrátane prekážok, ktoré obmedzujú voľný tok údajov.
18. Európska rada vyzýva, aby sa pokračovalo v uplatňovaní záruky pre mladých ľudí, a víta zvýšenú podporu pre iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí. Takisto žiada, aby sa pokročilo v práci na nedávnych iniciatívach Komisie venovaných mládeži vrátane tých iniciatív, ktoré sa týkajú mobility, vzdelávania, rozvoja zručností a európskeho zboru solidarity.
19. Európska rada vyzýva Radu a Komisiu, aby zhodnotili vplyv začleňovania priemyselnej politiky do strategických iniciatív EÚ a aby zvážili konkrétne kroky na posilnenie a modernizáciu priemyselnej základne jednotného trhu.

² Pre Poľsko to okrem iného znamená slobodu určiť svoj energetický mix a zaistenie bezpečnosti dodávky energie.

20. Európska rada zdôrazňuje potrebu dobudovať bankovú úniu z hľadiska znižovania a rozdelenia rizík vo finančnom sektore, v príslušnom poradí, ako sa uvádza v záveroch Rady zo 17. júna 2016 o pláne na tento účel. V tomto kontexte Európska rada vyzýva Radu, aby urýchlene preskúmala nedávne návrhy Komisie na zvýšenie odolnosti finančného sektora.

IV. CYPRUS

21. Európska rada v nadväznosti na prezentáciu prezidenta Cyperskej republiky týkajúcu sa rokovaní o cyperskej otázke opätovne zdôraznila, že podporuje prebiehajúci proces znovuzjednotenia Cypru. EÚ pri zohľadnení skutočnosti, že Cyprus je a zostane členom našej Únie aj po dohode, je pripravená zúčastniť sa 12. januára 2017 na konferencii o Cypre v Ženeve.

V. VONKAJŠIE VZŤAHY

Ukrajina

22. Európska rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok k dodržiavaniu medzinárodného práva a územnej celistvosti Ukrajiny, ako aj k uzavretiu dohody o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou vrátane vytvorenia prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu. Cieľom dohôd o pridružení je podporiť partnerské krajiny na ich ceste k tomu, aby sa stali stabilnými a prosperujúcimi demokraciami, a zohľadniť strategický a geopolitický význam, ktorý Európska únia prikladá regionálnemu kontextu. Dokončenie ratifikačného procesu preto zostáva kľúčovým cieľom EÚ.
23. Po starostlivom zohľadnení výsledku holandského referenda zo 6. apríla 2016 o zákone, ktorým sa schvaľuje dohoda o pridružení, ako aj obáv vyjadrených pred referendom, ako ich predniesol holandský premiér, Európska rada berie na vedomie rozhodnutie hláv štátov alebo predsedov vlád 28 členských štátov Európskej únie zasadajúcich v Európskej rade (príloha), ktoré sa zaoberá týmito obavami v plnom súlade s dohodou o pridružení a zmluvami EÚ.

24. Európska rada berie na vedomie, že rozhodnutie uvedené v prílohe je právne záväzné pre 28 členských štátov Európskej únie a možno ho zmeniť alebo zrušiť len na základe spoločnej dohody hláv štátov alebo predsedov vlád. Nadobudne účinnosť, keď Holandské kráľovstvo ratifikuje dohodu a Únia ju uzavrie. Ak by sa tak nestalo, rozhodnutie prestane existovať.
25. Európska rada víta výsledky samitu EÚ – Ukrajina, ktorý sa konal 24. novembra 2016, a zdôrazňuje pretrvávajúce odhodlanie Únie prehĺbiť a posilniť svoj vzťah s Ukrajinou v súvislosti so súčasnými výzvami. Uznáva dosiahnuté výsledky Ukrajiny pri vykonávaní reforiem s cieľom splniť európske normy, ako aj skutočnosť, že splnila podmienky na dosiahnutie bezvízového režimu s Úniou. V nadväznosti na prijatie robustného mechanizmu pozastavenia sa spoluzákonodarcovia vyzývajú, aby dokončili proces vedúci k zrušeniu vízovej povinnosti pre Ukrajinu a Gruzínsko.

Sýria

26. Európska rada dôrazne odsudzuje pokračujúce útoky na Aleppo, ktoré podniká sýrsky režim a jeho spojenci, najmä Rusko a Irán, ako aj úmyselné útoky na civilné obyvateľstvo a nemocnice. Európska rada dôrazne vyzýva sýrsky režim a Rusko, ako aj všetky strany sýrskeho konfliktu, aby okamžite vykonali tieto štyri naliehavé opatrenia:
- a) bezpečná a dôstojná evakuácia obyvateľov východnej časti Aleppa na miesto, ktoré si zvolia, pod dohľadom Organizácie Spojených národov a v koordinácii s ňou. Evakuovať treba aj príslušníkov civilnej ochrany a zamestnancov civilnej správy, a to bez prekážok a pod dohľadom Organizácie Spojených národov. Ako prvé sa musia evakuovať osoby s najvážnejšími zraneniami;
 - b) okamžitá a bezpodmienečná pomoc a ochrana pre všetkých obyvateľov východnej časti Aleppa bez diskriminácie a v súlade s medzinárodným humanitárnym právom, pričom sa zaručí úplný a neobmedzený prístup Organizácie Spojených národov a jej partnerov v teréne na účely poskytnutia najpotrebnejšieho materiálu a prvej pomoci, ako sa ustanovuje v rezolúcii Bezpečnostnej rady OSN č. 2258, a to na celom území Sýrie;

- c) skutočná ochrana všetkých členov zdravotníckeho personálu a zdravotníckych zariadení v celej krajine v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 2286, predovšetkým pokiaľ ide o nemocnice v pohraničných mestách Atma, Darkúš, Báb al-Hawá a Báb as-Saláma;
- d) medzinárodné humanitárne právo sa musí uplatňovať nielen vo východnej časti Aleppa, ale aj v celej krajine, a to najmä v tých obliehaných oblastiach, v ktorých sa nachádzajú civilisti.

EÚ sa bude ako prvý poskytovateľ humanitárnej podpory sýrskemu obyvateľstvu naďalej usilovať o dosiahnutie týchto cieľov.

27. Násilnosti v Sýrii sa musia okamžite ukončiť. EÚ bude pod záštitou OSN konštruktívne spolupracovať so všetkými partnermi v úsilí o transformáciu, ako bolo dohodnuté v rezolúcii Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 2254. Európska rada preto vyzýva vysokú predstaviteľku, aby pokračovala vo svojich súčasných priamych stykoch so všetkými príslušnými partnermi. Osoby, ktoré spôsobili porušenia medzinárodného práva, pričom niektoré z nich môžu predstavovať vojnové zločiny, sa musia za svoje činy zodpovedať. EÚ zvažuje všetky dostupné možnosti. EÚ poskytne podporu pri obnove Sýrie iba vtedy, ak krajina pevne vykročí na cestu dôveryhodnej politickej transformácie.

Rozhodnutie hláv štátov alebo predsedov vlád 28 členských štátov EÚ zasadajúcich v Európskej rade o Dohode o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej.

Hlavy štátov alebo predsedovia vlád 28 členských štátov Európskej únie, ktorých vlády sú signatármi Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (ďalej len „dohoda“),

Berúc na vedomie výsledok holandského referenda zo 6. apríla 2016 o zákone, ktorým sa schvaľuje dohoda o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou, a obavy vyjadrené pred referendom, ako ich predniesol predseda vlády Holandského kráľovstva,

Želajúc si reagovať na tieto obavy v plnom súlade s dohodou o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou a zmluvami EÚ, ako aj s cieľom EÚ spočívajúcim v prehĺbovaní vzťahov s Ukrajinou,

So zreteľom na závery Európskej rady z 15. decembra 2016,

sa rozhodli, že ako svoju spoločnú dohodu prijímú nasledovný text, ktorý nadobudne účinnosť po tom, ako Holandské kráľovstvo dohodu ratifikuje a Európska únia ju uzavrie:

A

Hoci cieľom dohody je ustanoviť úzky a trvalý vzťah medzi zmluvnými stranami založený na spoločných hodnotách, dohodou sa Ukrajine neudeľuje postavenie kandidátskej krajiny na prístupenie k Únii, ani nepredstavuje záväzok udeliť Ukrajine takéto postavenie v budúcnosti.

B

Touto dohodou sa opätovne potvrdzuje spolupráca s Ukrajinou v oblastiach bezpečnosti, najmä v súvislosti s prevenciou konfliktov, krízovým riadením a nešírením zbraní hromadného ničenia. Súčasťou dohody nie je povinnosť Únie alebo jej členských štátov poskytovať Ukrajine záruky kolektívnej bezpečnosti alebo inú vojenskú pomoc.

C

Hoci sa v tejto dohode uvádza cieľ, ktorým je posilnenie mobility občanov, neudeľuje sa ňou ukrajinským štátnym príslušníkom právo slobodne sa pohybovať a pracovať na území členských štátov ani občanom Únie sa neudeľuje právo slobodne sa pohybovať a pracovať na území Ukrajiny. Dohoda nemá vplyv na právo členských štátov určovať počet ukrajinských štátnych príslušníkov prijatých na ich územie s cieľom hľadať si prácu, či už ako zamestnanci alebo samostatne zárobkovo činné osoby.

D

Touto dohodou sa potvrdzuje záväzok Únie spočívajúci v podpore reformného procesu na Ukrajine. Na základe dohody sa od členských štátov nevyžaduje, aby Ukrajine poskytli ďalšie finančné prostriedky, ani sa tým nemení výlučné právo každého členského štátu určovať povahu a objem svojej bilaterálnej finančnej podpory.

E

Kľúčom k posilneniu vzťahov medzi zmluvnými stranami tejto dohody je boj proti korupcii. Podľa tejto dohody budú zmluvné strany spolupracovať v boji proti korupcii v súkromnom a verejnom sektore, ako aj v jej prevencii. Pokiaľ ide o zásady právneho štátu, spolupráca zmluvných strán je zameraná najmä na posilnenie súdnictva, zlepšenie jeho efektívnosti, zabezpečenie jeho nezávislosti a nestrannosti, ako aj boj proti korupcii.

F

Dodržiavanie demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd, ako aj dodržiavanie zásady právneho štátu, a to aj v podobe uvedenej v bode E, sú kľúčovými prvkami tejto dohody. Od zmluvných strán sa vyžaduje, aby si plnili povinnosti podľa tejto dohody, ktorých vykonávanie a presadzovanie sa bude monitorovať. V súlade s článkom 478 dohody môže každá zmluvná strana v prípade nesplnenia povinností prijať primerané opatrenia. Pri výbere primeraných opatrení sa uprednostnia tie, ktoré najmenej narušia fungovanie dohody. Tieto opatrenia môžu, ako posledná možnosť, zahŕňať pozastavenie akýchkoľvek práv alebo povinností uvedených v ustanoveniach tejto dohody.
